

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Interesna skupina lokalnih interesov

Številka: 322-09/16-1/
Ljubljana, 23. 5. 2016

EPA 1138-VII

DRŽAVNI SVET REPUBLIKE SLOVENIJE

Prejeto:	23-05-2016		
Šifra:	322-09/16-1/12		
Povezava:			
EPA:	1138-VII	EU:	
Sign. zn.:			
Kratice:			

Gospod
Mitja Bervar, mag. manag.
Predsednik
Državnega sveta Republike Slovenije

PREDLOG ODLOŽILNEGA VETA

Interesna skupina lokalnih interesov je na 12. izredni seji 23. maja 2016 sprejela sklep, da na podlagi 75. a člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15) daje pobudo za sprejem odložilnega veta na:

**Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o Kobilarni Lipica (ZKL-C),
EPA 1138-VII**

Zakon je Državni zbor Republike Slovenije sprejel na 19. redni seji 17. 5. 2016.

Za poročevalca je bil določen državni svetnik Bojan Kekec, mag. inž. energ.

Vodja interesne skupine
Milan Ozimič, i.r.

OBRAZLOŽITEV PREDLOGA ODLOŽILNEGA VETA:

Predlog zakona, ki ga je predložila skupina poslank in poslancev s prvopodpisano dr. Simono Kustec Lipicer, je Vlada sicer podprla, vendar Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o Kobilarni Lipica (ZKL-C) v Državnem zboru ni dobil podpore vseh koalicijskih strank. Že v teku postopka so različni deležniki, ki se jih zakon dotika, opozarjali na različne in medsebojno nasprotujoče interpretacije učinkov sprememb zakona. Po njegovem sprejemu so se te različne interpretacije samo še okrepile.

Kobilarna Lipica je izjemen kulturnozgodovinski in naravni spomenik v nacionalnem in svetovnem merilu in najstarejša evropska kobilarna, ki nepretrgano, od ustanovitve leta 1580 in vse doslej, vzreja isto pasmo konj. Izjemnost Kobilarne Lipica na področju kulturno zgodovinske in naravne dediščine temelji na naslednjih dejstvih:

- je izvorna kobilarna ene najstarejših kulturnih pasem konj – lipicanca,
- je najstarejša evropska kobilarna, ki kontinuirano vzreja isto pasmo konj,
- njeno območje je edina mikrolokacija, ki zagotavlja optimalne pogoje za vrhunsko rejo lipicanca,
- predstavlja edinstven prostor, katerega posamezni sklopi (prostorska ureditev, stavbno jedro in kulturna krajina) so se izoblikovali izključno v funkciji temeljne, izvorne dejavnosti – vzreje lipicancev,
- ima izjemen razvojni potencial v smislu zagotavljanja vrhunske reje lipicanca v svetovnem merilu,
- njen razvoj je izjemnega pomena za ugled Slovenije v mednarodnem merilu,
- varovane vrednote kulturne krajine in stavbne dediščine Kobilarne Lipica so v trajni in izključni funkciji izvorne dejavnosti kobilarne – konjereje in konjenišva.

Kobilarna Lipica je bila 1996 s sprejetjem Zakona o Kobilarni Lipica razglašena za kulturni spomenik izjemnega pomena za Republiko Slovenijo. Zavarovano območje Kobilarne Lipica, ki je kot del spomeniške celote pod posebnim varstvom, tvori kultivirana kraška krajina, čreda konj lipicanske pasme ter stavbna in umetnostna dediščina.

Dejavnosti, ki se izvajajo v okviru celotnega posestva, se večinoma izvajajo kot javna služba, izjema je turizem, ki se izvaja kot gospodarska dejavnost:

- konjereja in konjenišvo (javna služba in z njo povezane gospodarske dejavnosti),
- varovanje kulturne dediščine (javna služba),
- ohranjanje narave - varstvo naravnih vrednot in ohranjanje biotske raznovrstnosti (javna služba),
- turizem: (gospodarska dejavnost).

Dejavnosti na posestvu izvajata dve pravni osebi, in sicer:

- javni zavod, ki izvaja javno službo in z njo povezano gospodarsko dejavnost (primarna dejavnost) in
- Lipica turizem d.o.o. (v lasti Republike Slovenije in upravljanju Slovenskega državnega holdinga), ki izvaja turistično dejavnost (sekundarna dejavnost).

V sklopu primarne dejavnosti se izvajajo vse dejavnosti, vezane na rejo, vzrejo in ohranjanje konj lipicancev, njihovo šolanje, vodenje relevantnih evidenc itd. V ta sklop se umešča tudi skrb za varovanje ter ohranjanje naravne in kulturne dediščine na območju Kobilarne Lipica. Med dejavnosti, ki jih izvaja javni zavod, spadajo tudi ogledi in organiziranje dogodkov, povezanih s konji (šole jahanja in njihove predstave), ter naravna in kulturna dediščina na območju Kobilarne Lipica. Dopolnilna dejavnost ob primarni dejavnosti na tem območju je turizem, ki se je razvil predvsem v obliki hotelske in rekreacijske ponudbe (golf igrišča).

Turistična dejavnost, ki bi morala zagotavljati dodatna sredstva za delovanje javnega zavoda, že desetletja zaradi neučinkovitega državnega upravljanja in gospodarjenja prinaša izgubo. Namesto zagotavljanja dodatnih sredstev za delovanje javnega zavoda se dogaja ravno obratno – iz javnega zavoda se javna sredstva prelivajo v turistično dejavnost, kar je nesprejemljivo. Razlog za slabo stanje v Lipici turizem d.o.o. naj bi bilo tudi nezmožnost sodelovanja z javnim zavodom. O tem kako turistična dejavnost stagnira, najbolje priča podatek, da je še 1985 Lipico obiskalo več kot 280.000 obiskovalcev, 2015 pa le še okoli 70.000 obiskovalcev.

Predlagatelj Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Kobilarni Lipica (ZKL-C) je po njegovih navedbah želel doseči zlasti naslednje spremembe oziroma cilje:

- omogočiti možnost enovitega vodenja in upravljanja celotnega območja kobilarne,
- omogočiti možnost izvajanja tržne dejavnosti v okviru Javnega zavoda Kobilarna Lipica,
- omogočiti spremembo stvarne pristojnosti z Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano na Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo,
- onemogočiti oddajo nepremičnin za tržne dejavnosti v dolgoročni najem zunanjemu ponudniku ter
- določiti porabo morebitnih presežkov prihodki nad odhodki za izvajanje javne službe.

Po našem mnenju omogočanje izvajanja tržne dejavnosti Javnemu zavodu Kobilarna Lipica ne bo rešilo težav, temveč jih bo le še poglobilo. Problem vidimo predvsem v tem, da ni jasne perspektive razvoja turizma. Predvsem ni rešen problem financiranja turistične dejavnosti, ki je v zelo slabem stanju. Turizem je tržna dejavnost in se ne more izvajati v okviru javnega zavoda. Na ta način lahko zopet pride do prelivanja sredstev med turistično dejavnostjo in javnim zavodom v škodo slednjega, torej v škodo izvajanja reje in varovanje lipicanca. Turizem je dejavnost, ki bi se morala izvajati na prostem trgu. Najboljši primer dobre prakse je Postojnska jama in temu zgledu bi moral slediti tudi Lipica turizem d.o.o.

Zelo nas skrbijo indici, da se v ozadju tega zakona skrivajo kapitalski in osebni interesi ter koristi, ki se kažejo v poskusih izvedbe netransparente in škodljive privatizacije celotne Kobilarne Lipica in okoriščanja z njenimi nepremičninami. Prav tako pa so zelo verjetno v ospredju tudi kadrovske interesi, ki pa ne bi smeli biti pomembnejši od dolgoročnega razvoja Kobilarna Lipica.

* * *

Interesna skupina lokalnih interesov predlaga, da Državni svet sprejme naslednji predlog zahteve:

Državni svet Republike Slovenije je na ... izredni seji, dne, ob obravnavi Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Kobilarni Lipica (ZKL-C), EPA 1138-VII, ki ga je Državni zbor sprejel na 19. seji 17. maja 2016, sprejel

ZAHTEVO,

da Državni zbor ponovno odloča o Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o Kobilarni Lipica (ZKL-C), EPA 1138-VII.